

ziekten, één voor de leiding van statistisch werk op het gebied van besmettelijke ziekten, één voor technisch werk met betrekking tot de sanitaire conventies.

4e. Een diergeneeskundige voor het verrichten van researchwerk met betrekking tot de ziekten, die van belang zijn voor mens en dier.

Van al deze functionarissen wordt verwacht, dat zij in voorkomende gevallen het secretariaat van de commissie van deskundigen waarnemen.

Het dienstverband wordt aangegaan voorlopig voor twee jaar, waarvan één jaar als proeftijd wordt beschouwd.

De Directeur-Generaal voornoemd is bereid aan hen, die belangstelling voor deze posities hebben, nadere inlichtingen te verschaffen (Flatgebouw „Willems-park”, Zeestraat 73).

's Gravenhage, 26 April 1949.

INGEZONDEN

Ter bevordering van spoedige plaatsing van de stukken, behoudt de Redactie zich het recht voor, deze zo nodig te bekorten

HET SCALENUSSYNDROOM

Naar aanleiding van het artikel van de collegae BOESMAN en BRAAT over het scalenussyndroom in dit *Tijdschrift*, blz. 1229, 1949, zou ik kort de aandacht willen vragen voor een methode, die zowel voor de diagnose als voor de therapie van waarde is en in genoemd artikel niet genoemd wordt, n.l. het spuiten van novocaine in de scalenusspier, zoals dat o.a. beschreven wordt door JUDOVICK en BATES in hun monographie *Segmental Neuralgia* en later ook in de *Surgical Clin. North Am.* bl. 1342, 1947.

Voor de diagnose heeft deze inspuiting dezelfde waarde als een novocaine-blockade van de sympathische grensstreng, d.w.z. wanneer de klachten inderdaad op een scalenussyndroom berusten, dan kan men die door novocainisatie van de spier tijdelijk en soms blijvend opheffen. Een negatief resultaat bij een goede injectie-techniek maakt een scalenussyndroom onwaarschijnlijk.

Evenals de sympathicus-blockade in vele gevallen een sympathectomie overbodig maakt, zo kan ook de scalenus-injectie (eventueel herhaald) de klachten blijvend doen verdwijnen.

Niet zonder betekenis is, dat evenals bij elke andere novocainisatie, de klachten dikwijls in de eerste dagen verergeren, en daarna pas afnemen. Onbekendheid hiermede betekent dikwijls een ontijdig afbreken van de behandeling en een onjuiste beoordeling.

De techniek der injectie wordt door genoemde schrijvers als volgt beschreven: Het hoofd wordt naar de pijnlijke zijde gedraaid om de musculus sternocleidomastoideus te ontspannen. Daarna wordt deze spier vlak boven het sleutelbeen naar mediaal geduwd, waarna 2 vingers diep in de hals geduwd worden. Dan wordt het hoofd zodanig naar de andere zijde getrokken, dat de musculus scalenus tussen beide vingers palpabel wordt. Tussen de vingers worden dan enige cm³ novocaine in de spierbuik ingespoten.

Met deze behandeling gelukt het in verschillende gevallen de klachten blijvend te doen verdwijnen. Sinds ik deze injecties regelmatig toepas, heb ik slechts zeer zelden voor deze aandoening moeten opereren.

's-Gravenhage, 4 Mei 1949

J. TEN KATE

CONSULTATIEBUREAUX VOOR GEZWELONDERZOEK

In het zeer lezenswaardige artikel van prof. SUERMONDT, *N.T.v.G.*, 2 April, blz. 1030, 1949, eindigt de schrijver:

„De zegenrijke arbeid van de consultatiebureaux voor tuberculose moge een aansporing zijn tot het oprichten van dergelijke instellingen voor gezwelonder-